

Úřad práce ČR

Praha, 13. 2. 2023

Úřad práce ČR provedl loni téměř 122 tisíc kontrol domácností, které pobírají dávky

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 1278/25
170 00 PRAHA 7

Tel.: 950 180 111

V uplynulém roce provedli zaměstnanci Úřadu práce ČR 20 898 sociálních šetření a 100 927 šetření v místě, tedy v součtu bezmála 122 tisíc kontrol. V návaznosti na ně pak ÚP ČR zamítl 360 nových žádostí o některou z dávek hmotné nouze a odejmul 902 už vyplácených dávek. Úspory za loňský rok tak přesáhly 29 mil. Kč.

V předcházejícím roce 2021 vykázal ÚP ČR 16 781 sociálních šetření a 80 725 šetření v místě. Za meziročním nárůstem stojí mimo jiné i fakt, že se bezpečnostní opatření v souvislosti s pandemií COVID-19 postupně uvolňovala a úřad tak opět mohl začít naplno aplikovat sociální šetření v místě.

„V době pandemie bylo nutné omezit osobní styk s klienty. Proto jsme se více zaměřili na elektronickou komunikaci. Tato praxe se velice osvědčila. Řada klientů se naučila elektronickou cestu využívat. A v tomto duchu pokračujeme i nadále. Proces digitalizace a automatizace má obrovský potenciál a je to hlavní cesta v transformaci Úřadu práce ČR. Současně se i nadále zaměřujeme na intenzivnější práci s dlouhodobě nezaměstnanými uchazeči o zaměstnání, a především pak s příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi, včetně ověřování skutečností v místech, kde tito klienti žijí,“ shrnuje generální ředitel ÚP ČR Viktor Najmon.

Podstatou a cílem šetření je získání informací o životní a sociální situaci žadatele. Zaměstnanci ÚP ČR mohou v jeho průběhu ověřit, jestli se konkrétní žadatel nebo příjemce skutečně nachází v podmínkách, které ho opravňují k nároku na dávku, její výši a výplatu, včetně trvání výplaty. V opačném případě Úřad práce ČR dávku odejme či sníží. Zároveň se ještě více zaměří na individuální práci s takovým klientem a snaží se ho podpořit ve vstupu na trh práce.

Šetření probíhá v přirozeném prostředí žadatele. Účelem je zjistit, v jakých životních, sociálních i materiálních podmínkách žadatel o dávku skutečně žije. V rámci šetření ÚP ČR zjišťuje, jaké panují v rodině žadatele či příjemce dávek rodinné vztahy, jak komunikuje s okolím nebo jak je schopen zabezpečit chod domácnosti. V případě, že pečuje o nezletilé dítě, jestli dbá na jeho řádnou školní docházku.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

Pro účely přiznání dávek v hmotné nouzi je podstatné, kolik lidí žije ve společné domácnosti a jaké jsou jejich příjmy a společné výdaje, či jaký mají majetek. Při vlastním šetření úředníci posuzují, zda klient bydlí v bytě nebo v domě, jak velkou plochu obývá se všemi společně posuzovanými osobami, jestli má např. garáž, zahradu a jak je vybavená domácnost. Mezi dávky v hmotné nouzi patří příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

Přímé efekty provedených sociálních šetření podle druhu dávky	
Druh dávky	01/2022–12/2022
Příspěvek na živobytí	7 569 104 Kč
Doplatek na bydlení	4 501 114 Kč
Mimořádná okamžitá pomoc	17 586 549 Kč
Celkem	29 656 767 Kč

K neoprávněnému pobírání dochází především v oblasti nepojistných sociálních dávek. Jedná se hlavně o příspěvky a doplatky na bydlení, příspěvky na živobytí, v menší míře pak o příspěvky na péči, zvláštní pomůcku, mobilitu nebo dávky mimořádné okamžité pomoci. Mezi nejčastější důvody zamítnutí či odejmutí dávek patřily v loňském roce případy, kdy klient nespolupracoval s ÚP ČR, nedodal ani po doručení výzvy potřebné podklady, nebo neuvedl skutečnosti ovlivňující nárok na dávku a případně její výši.

„Je potřeba upozornit na to, že Úřad práce ČR je správní úřad a jako takový musí vždy postupovat podle platné legislativy. Jestliže tedy klient nesplňuje zákonem stanovené podmínky, nemůže mu ÚP ČR dávku přiznat. Pokud ji dotyčný už pobírá a dojde z jeho strany k porušení zákona, je ÚP ČR povinen situaci prošetřit a v případě důvodného podezření výplatu dávek pozastavit. Pokud se následně prokáže, že klient porušil zákonné normy, pak ÚP ČR musí dávky odejmout. Naopak těm, kteří se prokazatelně bez podpory státu neobejdou, podává úřad pomocnou ruku,“ upozorňuje vedoucí Oddělení nepojistných sociálních dávek z Generálního ředitelství ÚP ČR **Ondřej Muravecký.**

ÚP ČR má velmi dobře nastaven vnitřní kontrolní systém, stejně jako spolupráci s Policií ČR a obcemi. Jeho zaměstnanci využívají při odhalování neoprávněného pobírání dávek také znalosti místních poměrů. Pokud získají

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

podezření, že se konkrétní klient pobírající dávky dopouští podvodu či trestného činu, oznámí ihned tuto skutečnost příslušnému státnímu zastupitelství nebo PČR.

Pokud má Úřad práce ČR podnět na možné neoprávněné vyplácení nepojistných sociálních dávek, ihned situaci prošetří. Jestliže se jedná o částky vyšší než 5 tis. Kč a existuje podezření na spáchání trestného činu, předává celou věc orgánům činným v trestním řízení. Prokáže-li se neoprávněné pobírání dávky, vyčíslí ÚP ČR přeplatek a požaduje vrácení vyplacených peněz. Pouze v těchto případech, tedy tehdy, když probíhá správní řízení o přeplatcích, pak vyžaduje ÚP ČR standardně podrobný výpis z bankovního účtu.

Zaměstnanci ÚP ČR vždy vyřizují veškeré záležitosti týkající se nepojistných sociálních dávek v kanceláři příslušného kontaktního pracoviště ÚP ČR. Nikoli na ulici nebo v jiných veřejných prostorech. Při kontrolách v místě bydliště se úředníci prokazují **služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním, jako doložkou služebního průkazu.**

Kateřina Beránková, tisková mluvčí ÚP ČR